

Quickscan Wnb

Achter de Hoven

Scherpenzeel

Quicksan Wnb

Achter de Hoven

Scherpenzeel

Titel	Quicksan Wnb Achter de Hoven Scherpenzeel
Uitvoering	Bureau Bleijerveld
Opdrachtgever	Buro Boot Plesmanstraat 5 3900 AM Veenendaal
Datum	30 augustus 2021
Status	1 ^e versie

Schoterlandseweg 53
8451 KB Oudeschoot

mob 06-40559568
mobileijerveld@gmail.com

www.ruimtevooradvies.nl

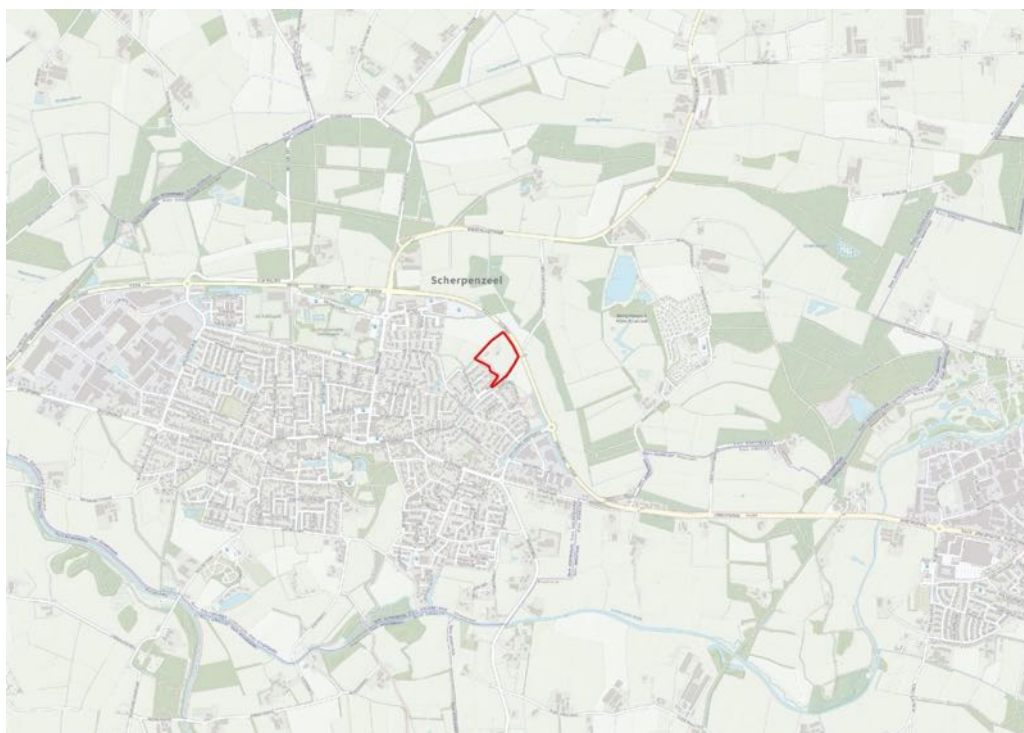
Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & doel	1
1.2	Methoden	2
1.3	Plangebied	2
1.4	Ingreep	4
2	Beschermde gebieden	5
2.1	Aanwezigheid beschermde gebieden	5
2.2	Effecten beschermde gebieden	5
3	NDFF-gegevens	6
4	Beschermde soorten	7
4.1	Planten	7
4.2	Zoogdieren	7
4.3	Vleermuizen	7
4.4	Vogels	7
4.5	Amfibieën	8
4.6	Reptielen	8
4.7	Vissen	9
4.8	Ongewervelden	9
4.9	Samenvatting	9
5	Conclusies	10
5.1	Beschermde gebieden	10
5.2	Beschermde soorten	10
	Bronnen	11
	Bijlage I. Wettelijk kader en beleidsbeleid	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & doel

In het noordoosten van Scherpenzeel ligt een agrarisch gebied tussen de bebouwing en de rondweg N224. Het voornemen bestaat om hier een volkstuintencomplex te ontwikkelen. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb, 2017) en de provinciale structuurvisie/verordening (Nederlands Natuurnetwerk).

Figuur 1 Globale ligging plangebied (rood).

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van de quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet Natuurbescherming of omgevingsverordening. Een quickscan betreft een beoordeling van de aanwezige natuurwaarden in en rond het plangebied op basis van beschikbare gegevens, een terreinbezoek en ecologische kennis. De quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek.

1.2 Methoden

Bij de beoordeling van het plangebied is een bronnenonderzoek verricht naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de regio. Daarvoor zijn de gegevens van de Nederlandse Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Voor de ligging van beschermde gebieden is gebruik gemaakt van de digitale atlas van provincie Gelderland. Op 25 februari 2021 is het plangebied bezocht. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde soorten en sporen. Verder is het terrein beoordeeld op de geschiktheid voor beschermde soorten (habitatbeoordeling). Op 28 april 2021 is het terrein een tweede keer bezocht om nestplaatsen van huismus in kaart te brengen.

1.3 Plangebied

Het plangebied bestaat in de kern uit twee paardenweiden met daarop twee kleine paardenstallen. De westelijke stal is opgebouwd uit enkelwandige, houten gevels met een enkelwandig, golfplaten dak. Van de oostelijke stal bestaan zowel de wanden als het dak uit metalen profielplaten. Het dak is geïsoleerd met isolatieplaten. Bij de oostelijke stal staat wat opgaande begroeiing in de vorm van coniferen maar verder is in het weidegebied geen opgaande begroeiing aanwezig. Langs de noordwestrand ligt een smalle groenstrook met onder anderen elzen en wilgen en langs de weg aan de zuidostrand staan oudere eiken. Tot slot staan tussen de aangrenzende wijk en het weiland en lage heg en knotbomen. Rond het plangebied lopen sloten. Aan de zuidwest- en noordwestzijde liggen de watergangen binnen het plangebied. Het gaat om kleine ondiepe slootjes.

Figuur 2 Luchtfoto plangebied met plangrens (rood).

Figuur 5 Noordwestrand van het plangebied.

Figuur 6 Noordostrand van het plangebied.

Figuur 4 Zuidostrand van het plangebied.

Figuur 3 Zuidwestrand van het plangebied.

Figuur 8 Westelijke stal.

Figuur 7 Oostelijke stal.

1.4 Ingereep

Het plangebied is bestemd voor de ontwikkeling van een volkstuinencomplex. Langs de noordwestzijde komt een groenstrook te liggen. In dit kader wordt de bestaande bebouwing gesloopt.

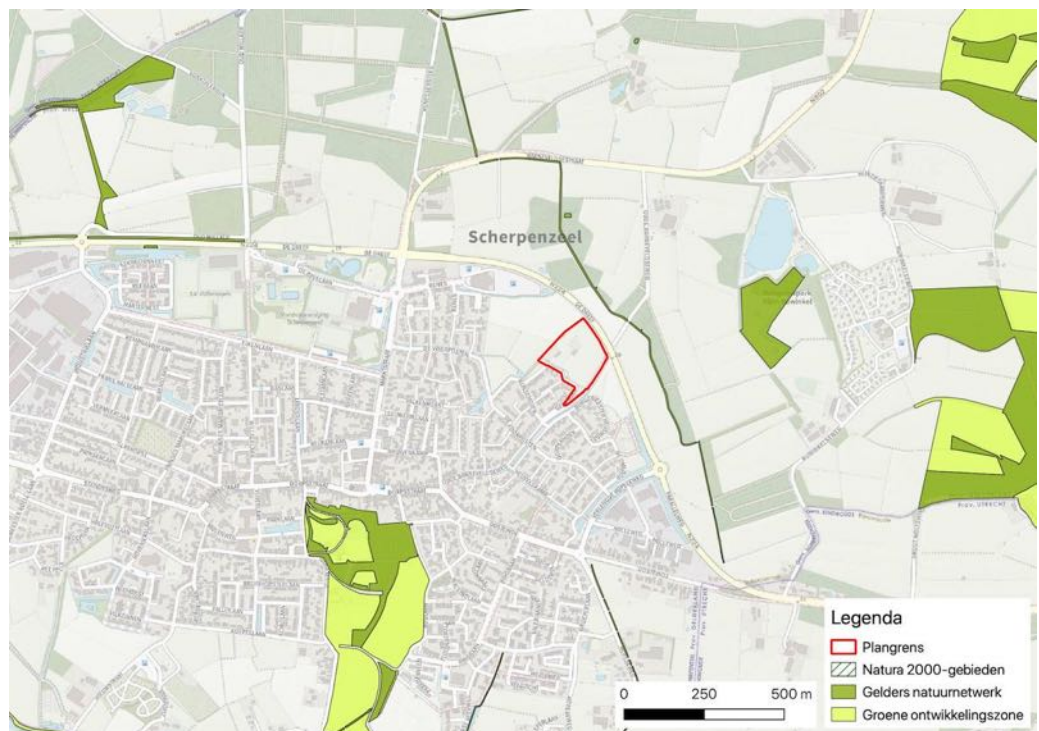

Figuur 9. Inrichtingsschets volkstuinencomplex.

2 Beschermde gebieden

2.1 Aanwezigheid beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van beschermde natuurgebieden. In de omgeving liggen gebieden met de status Gelders Natuurnetwerk (GNN). De afstand tot het GNN bedraagt minimaal 80 meter. De afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden bedraagt minimaal 8,5 kilometer.

Figuur 10 Ligging plangebied t.o.v. beschermde natuurgebieden.

2.2 Effecten beschermde gebieden

Het plan heeft geen directe gevolgen voor de beschermde natuurgebieden in de zin van oppervlakte- of habitatverlies. Vanwege de beperkte schaal van het project, de toekomstige bestemming en de afstand tot beschermde natuur gebieden is een negatief effect op voorhand uit te sluiten.

3 NDFF-gegevens

In de NDFF zijn in de afgelopen tien jaar twee waarnemingen van beschermde soorten in en rond het plangebied gedaan. Het gaat om een waarneming van een haas in het plangebied en een waarneming van een das langs de rondweg net ten noorden van het plangebied. Het betrof hier een verkeersslachtoffer. Haas en das zijn licht beschermd in de Wnb. Voor haas geldt tevens een algemene vrijstelling in geval van ruimtelijke ingrepen. Voor das geldt deze vrijstelling niet.

4 Beschermde soorten

4.1 Planten

Het plangebied bestaat grotendeels uit voedselrijk, intensief gebruikt grasland dat arm is aan plantensoorten. Er kwamen typische graslandsoorten voor zoals kruipende boterbloem en gewone paardenbloem. Ook de randzone was voedselrijk met soorten als fluitenkruid, grote brandnetel en hondsdrif. Onder de eiken langs de Achter de Hoven groeide plaatselijk grote muur. Er zijn geen bedreigde of beschermde soorten gevonden.

4.2 Zoogdieren

Alle inheemse soorten zoogdieren met uitzondering van de mol zijn in meer of mindere mate beschermd. In het plangebied is alleen een haas aangetroffen. Verder zijn sporen van zoogdieren gevonden in de vorm van holen van muizen. Het terrein is geschikt voor een klein aantal algemene soorten zoals veldmuis, huisspitsmuis en gewone bosmuis. De genoemde soorten zijn nationaal beschermde soorten waarvoor in geval van ruimtelijke ingrepen een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wnb geldt. De overige soorten zoogdieren die in de regio voorkomen zijn hoogstens als passant te verwachten. De stallen zijn niet geschikt voor steenmarter vanwege de enkelwandigheid van de constructie of de toepassing van staal als constructiemateriaal.

4.3 Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Habitatrichtlijn. Van dergelijke soorten is het functionele leefgebied jaarrond beschermd. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen. De bomen langs de Achter de Hoven zijn voldoende oud om over holten te beschikken die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen maar deze bomen zijn geen onderdeel van het plan. De ontwikkeling is niet van invloed op eventuele verblijfplaatsen in deze bomen. De twee stallen zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege de geringe afmetingen van de gebouwen, de enkelwandigheid of de toepassing van staal als constructiemateriaal.

Het plangebied is te open om van belang te zijn voor vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen. Langs de groenstroken - met name de bomen langs de Achter de Hoven - wordt waarschijnlijk gevoerageerd door vleermuizen maar deze functie is niet in het geding als gevolg van de ontwikkeling. Het is aannemelijk dat de bomen langs de Achter de Hoven worden gebruikt als geleidende structuur voor vleermuizen uit Scherpenzeel om naar het buitengebied te vliegen. Ook deze functie is niet in het geding door de ontwikkeling.

4.4 Vogels

Alle inheemse broedvogels zijn beschermd in de Wnb volgens het regime van de Europese Vogelrichtlijn. De Wnb maakt onderscheid tussen vogels zonder en met vaste broedplaatsen. Van vogels zonder vaste broedplaats zijn alleen de broedsels beschermd en niet het leefgebied. Van vogels met een vaste broedplaats is naast de broedplaats (jaarrond) ook het functionele leefgebied beschermd.

In de opgaande begroeiing zijn broedvogels zonder vaste nestplaats te verwachten. Vermoedelijk blijft de begroeiing aan de randen van het terrein geheel ongemoeid maar dit geldt niet voor de struiken bij de oostelijke stal. In de

stallen zelf is het voorkomen van broedvogels zonder vaste nestplaats niet heel waarschijnlijk maar niet geheel uit te sluiten. Tijdens het eerste bezoek was nestindicerend gedrag van huismussen waarneembaar bij de oostelijke stal. In april is de locatie aanvullend bezocht om de nestlocaties en het aantal broedparen in kaart te brengen. Tijdens het bezoek is alleen nestindicerend gedrag waargenomen bij de oostelijke stal. Het ging om zangposten, in- en uitvliegen en nestgeluiden van jongen. In totaal zijn zes broedplaatsen vastgesteld onder het dak aan de zuidoostzijde van de stal. Bij de westelijke stal zijn een enkele maal foeragerende vogels waargenomen maar nestindicerend gedrag ontbrak. Er is uitwisseling waargenomen tussen de huismussen van de stal en de aangrenzende woonwijk. Door de ontwikkeling worden de stallen gesloopt en gaan de nestplaatsen verloren.

Figuur 11. Locaties van nestplaatsen van huismus binnen het plangebied.

4.5 Amfibieën

Alle soorten amfibieën zijn in meer of mindere mate beschermd. Het enige oppervlaktewater in het plangebied wordt gevormd door watergangen langs het terrein. Tussen de twee stallen loopt een greppel die meestal droog staat. In de watergangen zijn algemene, licht beschermde soorten te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. De locatie voldoet niet aan de habitateisen van strikter beschermde soorten en hiervan zijn geen populaties bekend in de omgeving. Op amfibieën zijn geen negatieve effecten te verwachten omdat de watergangen in stand blijven en de weilanden niet geschikt zijn als leefgebied.

4.6 Reptielen

Alle soorten reptielen zijn in meer of mindere mate beschermd. Het plangebied en de omgeving daarvan zijn ongeschikt als leefgebied voor de Nederlandse soorten reptielen. Een negatief effect op deze soortgroep is uit te sluiten.

4.7 Vissen

De enige beschermde vissoort die kenmerkend is voor kleine binnenwateren is grote modderkruiper. Deze soort is niet bekend in deze regio en de betrokken wateren voldoen niet aan de habitateisen van deze soort. Een negatief effect op beschermde soorten vissen is uitgesloten.

4.8 Ongewervelden

De beschermde soorten ongewervelden zijn gebonden aan zeer specifieke habitats. Het plangebied komt voor geen van de beschermde soorten overeen met hun habitat. Deze soortgroep is daarom in zijn geheel uit te sluiten.

4.9 Samenvatting

In het plangebied is het voorkomen van algemene soorten kleine zoogdieren en amfibieën te verwachten waarvoor een algemene vrijstelling van de Wnb geldt in geval van ruimtelijke ingrepen. In de gebouwen en op het erf en de akkers moet rekening worden gehouden met algemene broedvogels zonder vaste nestplaats. Hoogstwaarschijnlijk zijn vaste nestplaatsen van huismus in de gebouwen aanwezig. De woning en de zuidgevel van de stal zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Van de overige soortgroepen is de aanwezigheid van of een belang voor beschermde soorten uit te sluiten.

Tabel 1: Beschermde soorten die binnen de planlocatie worden verwacht op basis van bestaande gegevens en het veldbezoek.

SOORTGROEP	TOELICHTING	BESCHERMDE SOORTEN			
		GEEN	WNB	HR	VR
Planten		X			
Zoogdieren	Algemene soorten		Alg. vrijstelling		
Vleermuizen	Verblijfplaatsen			Potentieel	
Vleermuizen	Foerageergebied			Verwaarloosbaar	
Vleermuizen	Vliegroutes	X			
Broedvogels	Zonder vaste nestplaats				Zeker
Broedvogels	Met vaste nestplaats				Huismus t.p.v. gebouwen
Amfibieën	Algemene soorten		Alg. vrijstelling		
Reptielen		X			
Vissen		X			
Ongewervelden		X			

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Het plangebied is geen onderdeel van beschermde natuurgebieden en ook komen dergelijke gebieden niet in de directe omgeving voor. Vanwege de beperkte schaal van het plan, de toekomstige bestemming en de afstand tot natuurgebieden is een negatief effect op beschermde gebieden op voorhand uit te sluiten.

5.2 Beschermde soorten

Algemene zoogdieren en amfibieën (nationale soorten Wnb, art. 3.10)

Door werkzaamheden op het terrein kan verstoring van deze soorten optreden en ook sterfte van dieren. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten geldt afhankelijk van de provincie een vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen. In provincie Gelderland geldt deze vrijstelling voor alle te verwachte soorten. Aanvullende maatregelen zijn voor deze soorten niet noodzakelijk.

Broedvogels zonder vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn, art. 3.1)

Bij werkzaamheden tijdens het broedseizoen kan in opgaande begroeiing en in de stallen sterfte en verstoring van broedsels optreden. Dit is verboden volgens de Wnb. Daarom dienen eventuele ingrepen hier buiten het broedseizoen plaats te vinden tenzij maatregelen genomen zijn om de vestiging van broedvogels te voorkomen. De piek van het broedseizoen beslaat de periode van 15 maart tot 15 juli, maar eerdere en vooral latere broedgevallen zijn mogelijk. In de periode van 1 september tot 1 maart is de kans op broedgevallen gering.

Broedvogels met vaste nestplaatsen (Wnb-Vogelrichtlijn, art. 3.1)

In de oostelijke stal bevinden zich vaste nestplaatsen van huismus. Door de sloop gaan de nestplaatsen verloren. Dit is verboden volgens de Wnb. Daarom dient een mitigatieplan opgesteld te worden en een ontheffing te worden aangevraagd.

Tabel 2. Maatregelen en vervolgacties n.a.v. quick scan

Soortgroep	Soort	Maatregel/vervolgactie
Planten	Alle	—
Vleermuizen	Alle	—
Zoogdieren	Alle	—
Vogels zonder vaste verblijfplaats	Alle	Kap, sloop en bouwrijp maken buiten de periode (1 mrt) 15 maart - 15 juli (1 sep) of voor 1 maart werende maatregelen nemen.
Vogels met vaste verblijfplaats	Huismus	Mitigatieplan opstellen en ontheffing aanvragen
Amfibieën	Alle	—
Reptielen	Alle	—
Vissen	Alle	—
Ongewervelden	Alle	—

Bronnen

1. www.ndff.nl
2. www.gelderland.nl
3. www.synbiosis.alterra.nl

Bijlage I Wettelijk kader en beleidskader

De toets is gericht op de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden. De bescherming is in de wet geregeld middels de Wet natuurbescherming. De gebiedsbescherming die voortkomt uit het beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en de provinciale structuurvisies en verordeningen (NNN/EHS) neemt een aparte positie in.

Wet
natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) verenigt of vervangt verschillende wetten en verdragen op het gebied van bos- en natuurbescherming, te weten:

- Voormalige Flora- en Faunawet
- Europese Vogelrichtlijn
- Europese Habitatrichtlijn, Verdrag van Bonn en Verdrag van Bern
- Voormalige Boswet

Activiteiten mogen niet leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geen voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De Wnb kent verschillende beschermingsregimes voor nationaal beschermde soorten, Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten. Elk van deze drie beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten en belangen voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de verbodsbepalingen die relevant zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen en dergelijke.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van	Niet van toepassing

deze onder zich te hebben.	dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing.
Niet van toepassing.	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstelling

In sommige gevallen geldt voor een handeling die gevolgen heeft voor een soort een vrijstelling. Vormen van vrijstellingen zijn het toepassen van een gedragscode, een programmatische aanpak, een provinciale verordening en een ministeriele regeling.

Zorgplicht

De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leef- omgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

Bevoegd gezag

De provincie waarin een handeling plaatsvindt is in principe verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wnb. In een aantal gevallen is de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland namens het Rijk verantwoordelijk. Het gaat om zaken van nationaal of provincie-overschrijdend belang, zoals Rijkswegen, -wateren en militaire activiteiten.

Rode lijst

Een Rode Lijst bevat een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de minister van EZ. Rode lijsten hebben geen juridische status. Als een soort op de lijst komt, is deze niet automatisch beschermd. Daarvoor moet de soort worden aangewezen onder de Wnb. De Rode lijsten helpen daarbij. Deze lijsten worden ook gebruikt om te toetsen of de beleidsdoelen over biodiversiteit worden gehaald (www.rijksoverheid.nl).

NNN/EHS

Het Nationale Natuurnetwerk (NNN, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur - EHS) is een netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen natuurgebieden in Nederland. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij EHS geen sprake is van externe werking.

De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Zij wijzen in hun structuurvisie of verordening de gebieden aan die onder het NNN vallen. In of in de nabijheid van een NNN-gebied geldt het 'nee, tenzij'-principe: nieuwe plannen of projecten zijn niet toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële)waarden en kenmerken van het NNN-gebied significant aantasten, tenzij er sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De planologische bescherming van het NNN vindt plaats in op basis van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen bestemmingsplannen.